

คู่มือแนวทางการดำเนินงานและการประเมิน

วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ

ประจำปี 2566

กลุ่มพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุและเครือข่าย
สำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย

สารบัญ

หน้า

วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ	1
ขั้นตอนและการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ	2
แนวทางการพัฒนาวัดรอบรู้ด้านสุขภาพ	4
องค์ประกอบของวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้	8
รายละเอียดกิจกรรมการประเมิน ตามมาตรฐานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ	12
แบบประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ	22
การประเมินตามมาตรฐานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ	25
แบบฟอร์มรายงาน	31
- ประวัติและผลงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ ประจำปี 2566 (สอส.วร. 1)	32
- แบบสรุปผลวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ประจำปี 2566 (สอส.วร. 2)	33
- แบบสรุปผลการประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ ประจำปี 2566 (สอส.วร. 3)	34

วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ

วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ คือ วัดที่มีการให้ข้อมูลด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมและถือว่า การดูแลสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องของทุกคนในวัด มีการจัดระบบ กระบวนการ และบริการให้ ความสำคัญกับเรื่องข้อมูลและการสื่อสาร และเอื้อให้พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช มีความสามารถในการสื่อสาร การให้ข้อมูลสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม จนพระสงฆ์ สามเณร นักบวช ประชาชนและชุมชน เกิดการเข้าถึง เข้าใจ และนำข้อมูลไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

- พระสงฆ์ที่เป็นผู้สูงอายุมีพุทธิกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ร้อยละ 20
- พระศิลปานุปถัมภ์ครอบคลุมทุกตำบล จำนวน 7,255 รูป (1 รูป/1 ตำบล)
- วัดที่ผ่านเกณฑ์การประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพร้อยละ 40
- พื้นที่ที่มีความพร้อมในการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ อย่างน้อยจังหวัดละ 1 วัด

วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ
- เพื่อส่งเสริมสุขภาพพระสงฆ์ สามเณร นักบวชและประชาชน ให้มีพุทธิกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์

คุณลักษณะของวัดรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literate Temple)

- มีการบูรณาการเรื่องความรอบรู้ด้านสุขภาพเข้าไปในพันธกิจ และนโยบายของวัด
- มีการบูรณาการความรอบรู้ด้านสุขภาพ ในกระบวนการวางแผน การประเมินผลของพระสงฆ์ สามเณร และการพัฒนาวัด
- มีการพัฒนาศักยภาพ พระสงฆ์และสามเณร ให้เป็นผู้สื่อสารส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
- มีการให้ประชาชนหรือบุคคลในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมออกแบบการดำเนินงานและข้อมูลด้านสุขภาพและอนามัย สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น
- มีการจัดกิจกรรมเข้าค่าย หรือโครงการอบรมด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม แก่กลุ่มหรือชุมชน
- มีกลไก กระบวนการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในการสื่อสารระหว่างพระสงฆ์ สามเณร และบุคคลอื่น และสร้างความมั่นใจว่าแต่ละบุคคลที่ได้รับข้อมูลเกิดความเข้าใจและสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริมสุขภาพในรายที่ มีสุขภาพดีและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในรายที่มีปัญหาสุขภาพได้
- มีการจัดซ่องทางให้ประชาชนและชุมชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ได้จ่าย และสะดวก
- ออกแบบและเผยแพร่ สื่อในรูปแบบต่าง ๆ ที่เข้าถึงได้จ่าย เช่น ข้อความองค์ความรู้ ติดบริเวณต้นไม้ บอร์ด ประชาสัมพันธ์ในวัด หรือจัดมุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ
- มีวิธีการสื่อสารเพื่อสร้างความรอบรู้ในกลุ่มชาวอาสาที่มีข้อจำกัดของการเรียนรู้
- สื่อสารความรอบรู้เข้าไปในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเทศนา การบรรยายธรรม มีการสอนแทรกเรื่องการส่งเสริม สุขภาพและป้องกันโรค การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี

ขั้นตอนและการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ

ส่วนภูมิภาค

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

- พิจารณาคัดเลือกวัดเข้าร่วมโครงการโดยพิจารณาจากวัดที่ได้ดำเนินการวัดส่งเสริมสุขภาพที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานขึ้นไป
- ติดต่อประสานงานวัดที่เข้าร่วมโครงการ และชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและเกณฑ์การประเมิน
- ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำการพัฒนาวัดให้ได้ตามเกณฑ์การประเมิน
- เยี่ยมเสริมพลัง/คัดเลือกและประเมินผลงานตามเกณฑ์วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ
- เยี่ยมเสริมพลัง/คัดเลือกและประเมินผลงานตามเกณฑ์วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ (ในกรณีที่วัดผ่านการประเมินครั้งแรกแบบมีเงื่อนไข)
- สรุปผลการประเมินและส่งผลการประเมินผลงานให้กับศูนย์อนามัย

ศูนย์อนามัย

- ประสานการดำเนินงานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อหาวัดในพื้นที่เข้าร่วมโครงการ
- แต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ โดย คณะกรรมการ ประกอบไปด้วย ศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด พระคิลานุปัฏ्ठาก สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุ จังหวัด เป็นต้น หรือใช้คณะกรรมการชุดเดียวกันกับคณะกรรมการประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพก็ได้
- ประชุมคณะกรรมการทำงานชี้แจงเกณฑ์และแนวทางการประเมิน
- เยี่ยมเสริมพลัง/คัดเลือกและประเมินผลงานตามเกณฑ์วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ
- สรุปผลการประเมินและส่งผลการประเมินพร้อมเอกสารหลักฐานให้กับสำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย (เดือนกรกฎาคม 2566)
- จัดทำใบประกาศเกียรติคุณ และมอบใบประกาศเกียรติคุณวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ

วัดที่เข้าร่วมโครงการ

- ประชุมชี้แจงพิธีกรรม สามเณรและบุคลากรในวัดให้ทราบ ในการเข้าร่วมโครงการวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพและเกณฑ์การประเมิน
- แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพัฒนาวัดให้ได้ตามองค์ประกอบ
- วัดประเมินตนเองตามเกณฑ์วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพและปรับปรุงแก้ไขในองค์ประกอบที่ยังไม่เรียบร้อย
- รับการประเมินจากคณะกรรมการ
- ปรับปรุงแก้ไข (ในกรณีที่ผ่านการประเมินแบบมีเงื่อนไข)
- รับการประเมินจากคณะกรรมการ (ครั้งที่ 2 ในกรณีที่วัดผ่านการประเมินแบบมีเงื่อนไข)

ส่วนกลาง

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ

- ประชุมชี้แจงเกณฑ์วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ และแนวทางการดำเนินงาน
- สนับสนุนการดำเนินงานศูนย์อนามัย
- รวบรวมผลการประเมิน
- จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทดสอบที่เรียนการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ

ผลดีที่มีต่อ.....วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ

วัด พระษัสดุ สามเณรและนักบวช มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ดูแลตนเอง/พึงตนเอง
ตามหลักพระธรรมวินัย (เข้าถึง เข้าใจ ได้ตอบชักถามและเปลี่ยน ตัดสินใจ เปลี่ยนพฤติกรรม บอกต่อ)

2. มีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง (Health Behavior)

3. ลดต้นทุนในการดูแลสุขภาพ

- พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช ได้รับการประเมินคัดกรองสุขภาพ พัฒนาทักษะกาย ใจ มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ลดการเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้

- พระสงฆ์ที่อาพาธ เจ็บป่วยไม่สามารถดูแลตัวเองได้ ได้รับการดูแลจากพระคิลานุปัฏฐานาก

4. วัด ศาสนสถาน มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ เป็นศูนย์กลางขับเคลื่อนสุขภาวะชุมชน เกิดชุมชนที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ

5. เกิดสังคมแห่งความเอื้ออาทร ระหว่างวัดกับชุมชน ทำให้ “พระแข็งแรง วัดมั่นคง ชุมชนเป็นสุข”

แนวทางการพัฒนาวัดรอบรู้ด้านสุขภาพ

วัด คือสถานที่สำหรับประกอบกิจกรรมทางศาสนาของผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ในประเทศไทย ภายใต้วัด จะมีกฎ ซึ่งใช้เป็นที่สำคัญของนักบวชในศาสนาพุทธซึ่งก็คือ พระสงฆ์ สามเณรและนักบวชอื่น

วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literate Temple) คือวัดที่มีการให้ข้อมูลด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม และถือว่าการดูแลสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องของทุกคนในวัด มีการจัดระบบ กระบวนการ และบริการ ให้ความสำคัญกับเรื่องข้อมูลและการสื่อสาร และเอื้อให้พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช มีความสามารถในการสื่อสาร การให้ข้อมูลสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม จนพระสงฆ์ สามเณร นักบวช ประชาชนและชุมชน เกิดการเข้าถึง เข้าใจ และนำข้อมูลไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นตอนการพัฒนาวัดรอบรู้ด้านสุขภาพ

ขั้นที่ 1 เรียนรู้ด้วยตนเองและพระสงฆ์ สามเณร นักบวช และบริบทในพื้นที่

1.1 ศึกษาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ พื้นที่ตั้ง และความสัมพันธ์กับชุมชนรอบ ๆ วัด

1.2 มีการพูดคุยกับพระคุณปู่เจ้า อาจารย์ พระสงฆ์ สามเณร นักบวช มัคทายก พ่อค้า แม่ค้า ในวัด ฯลฯ ว่าเป็นใคร อยู่ที่ไหน ต้องการอะไร ใช้ชีวิตรหรือความเป็นอยู่แต่ละวันเป็นอย่างไร ความสามารถในการรับข้อมูลเป็นอย่างไร มีจำนวนกี่คน เป็นคนรุ่นไหน มีความสามารถอย่างไร การพูดรู้เรื่อง เข้าใจกัน เพื่อให้เห็น ความสัมพันธ์ ระหว่างคนเหล่านั้นกับสิ่งแวดล้อมว่าเอื้อให้ พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช มีการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างไร ในประเด็นจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เราได้ศึกษาร่วมกับพระเดินที่บุคคลเหล่านั้นพูดถึง เป็นประเด็นในการพูดคุยเพิ่มเติมข้อมูลให้เห็นได้ว่ามีประเด็นดังนี้

1) มีนโยบาย เรื่องอะไรบ้างที่เน้นการให้ข้อมูล เป็นข้อมูลอะไรบ้าง ภาระการนำของเจ้าอาวาส พระสงฆ์ สามเณร นักบวชและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ทบทวนวิธีการทำงานเป็นอย่างไร (กลไกกระบวนการทำงาน) ทำงานกับใคร กลุ่มคนต่าง ๆ ที่มีในวัดทำอะไร มีอะไรเพื่ออะไร ใช้เครื่องมืออะไรในการทำงานลูกค้าสำคัญคือญาติโยม จึงต้องรับผิดชอบอะไรบ้าง เพื่อเชื่อมโยงสู่ความรอบรู้ด้านสุขภาพ มีภาวะนำที่แสดงให้เห็นว่ามีความรอบรู้ด้านสุขภาพ เป็นส่วนหนึ่งในพันธกิจโครงสร้างและการดำเนินงาน โดยให้ถือเป็นค่านิยมของวัด

2) มีการบูรณาการความรอบรู้ด้านสุขภาพในการวางแผนการประเมินผล ความปลอดภัยของญาติโยม และการพัฒนาวัด

3) มีการพัฒนาศักยภาพพระสงฆ์ สามเณร นักบวชและบุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ของวัดให้เป็นผู้สื่อสาร ส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ ประเด็นข้อมูลที่ให้และทักษะการให้ข้อมูล กล่าวคือ สามารถระบุประเด็นที่ต้องการสื่อสาร ระบุความสามารถในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อวิธีการ ขั้นตอนที่ควรใช้จัด กิจกรรมที่สอดคล้องกับความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม การรับรู้ ทัศนคติของกลุ่มเป้าหมายที่ได้ประเมิน

4) มีการให้ญาติโยม และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นพระสงฆ์ สามเณร นักบวช คณะกรรมการวัด คณะกรรมการชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่และภาคีเครือข่ายอื่น ๆ ร่วมออกแบบการดำเนินงาน และบูรณาการข้อมูลด้านสุขภาพที่เกิดขึ้น

5) มีการออกแบบกลวิธี กระบวนการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคล และมั่นใจว่าแต่ละบุคคลที่ได้รับข้อมูลเกิดความเข้าใจและสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับพฤติกรรมสุขภาพได้

- 6) มีการจัดซ่องทางบริการข้อมูลและบริการสุขภาพที่เข้าถึงได้ง่าย
- 7) มีการออกแบบสื่อและกระจายสื่อสู่สังคมด้วยวิดีโอ สื่อสิ่งพิมพ์ ที่ง่ายต่อความเข้าใจและการปฏิบัติตัวของกลุ่มเป้าหมาย
- 8) มีการวางแผนการพัฒนาวัด ประสงค์ สามเณร นักบวช และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

1.3 กลุ่มเป้าหมายสำคัญ ประสงค์ สามเณร และนักบวช มีจำนวนเท่าไหร่ ระดับชั้น มีกี่กลุ่ม มีการใช้ชีวิตอย่างไร สถานะสุขภาพ การปฏิบัติตัวและความรอบรู้ด้านสุขภาพ

ขั้นที่ 2 ค้นหาทุนมนุษย์ ทุนสังคม

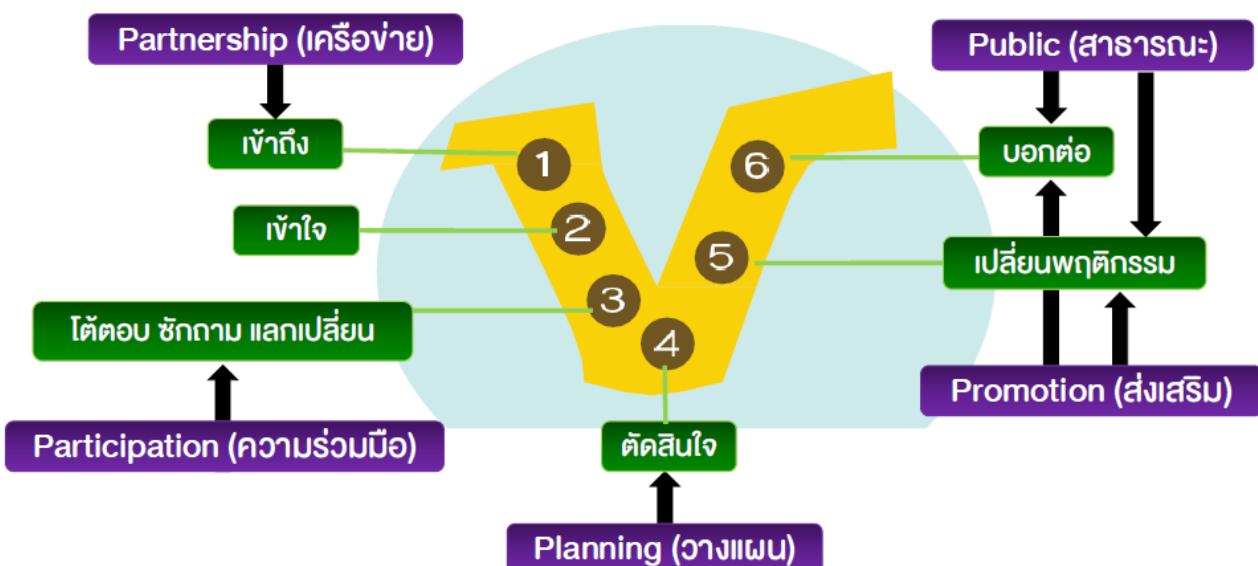
ในการดำเนินงานสำคัญตามขั้นที่ 1 สิ่งที่จะได้ก็คือ

2.1 ทุนมนุษย์ หมายถึง บุคคลที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นเจ้าอาวาส ประสงค์ สามเณร นักบวช มัคทายก พ่อค้าแม่ค้า ฯลฯ ต่าง ๆ นั้น เป็นครูบ้าง เก่งและมีความชำนาญ เชี่ยวชาญอะไร มีความสนใจ ร่วมให้ข้อมูลและเป็นข้อมูลที่สามารถใช้เป้าการดำเนินงานได้ เพื่อระบุแก่นำ ผู้นำ การอยู่ร่วมกัน ข้อตกลง วัฒนธรรมของวัด

2.2 ทุนสังคม ที่หมายถึงความช่วยเหลือจากภาคีเครือข่าย อปท. ห้างร้าน บริษัท กรรมการชุมชน คนในชุมชนรอบวัด

ขั้นที่ 3 ค้นหาคนรอบรู้สุขภาพที่มีลักษณะตามตัว V-Shape

นำข้อมูลขั้นที่ 2 มาพิจารณาร่วมกับการพูดคุยกับกลุ่มต่าง ๆ ว่ามีครูบ้างทั้ง เจ้าอาวาส ประสงค์ สามเณร นักบวช มัคทายก ที่มีคุณลักษณะตามตัว V หากพบเป็นระดับ V1 และ V2 เป็นกลุ่มที่ต้องเติมข้อมูล และใช้กลุ่มช่วยในการทำงาน และหากคนลักษณะ V3 และ V4 หรือ V5 มาเป็นเพื่อนร่วมงาน และหากมีลักษณะ V3 และ V4 หรือ V5 ก็จะสามารถกระตุ้น สนับสนุนหรือเสริมแรงในการดำเนินงานพัฒนาวัดด้วยกระบวนการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพได้ (ดังภาพ)

ขั้นที่ 4 กระตุ้นการมีส่วนร่วมและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่นการเจ็บป่วย อาชีพ ผลการประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายเมื่อมีข้อมูลพร้อมหรือค่อนข้างพร้อม เห็นหนทางการพัฒนาได้แล้ว ก็นำข้อมูลเหล่านั้นจากขั้น 1-3 ที่ทำให้รู้จักวัดอย่างที่วัดเป็นอยู่ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลส่วนที่ต้องต่อยอด เช่นมีผลการตรวจสุขภาพระยะสั้น สามเณรและนักบวชเป็นประจำปีอยู่แล้ว แต่ไม่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อให้เกิดกิจกรรม โครงการในการส่งเสริมสุขภาพ แล้วนำมามาวิเคราะห์ให้เห็นความต้องการของระยะสั้น สามเณรและนักบวช ที่ต้องนำไปพูดคุยกับบุคลคลต่าง ๆ จนประเมินได้ว่ากลุ่มต่าง ๆ ของวัด มีแนวโน้มที่ยอมรับข้อมูล และมีแนวคิดต่อที่จะพัฒนา จนเห็นว่าตัวเองยังขาดอะไร และบอกตัวเองได้ว่าเป็นวัดรอบรู้ด้านสุขภาพขนาดไหน เพื่อหาโอกาสการพัฒนาเป็นวัดรอบรู้ด้านสุขภาพ ให้สามารถมองเห็นถึงกระบวนการ กิจกรรมหรือโครงการที่จะดำเนินการร่วมกัน

ขั้นที่ 5 ตัดสินใจร่วมกันว่าจะทำอะไร และบอกได้อย่างไรว่าสำเร็จ เป็นการพูดคุย ปรึกษาหารือ และเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลที่ได้มา ทั้งนี้ข้อมูลเหล่านั้นต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นข้อมูลที่สื่อสารให้เห็นปัญหาและความต้องการได้เข้าใจได้ง่าย เช่น เป็นแผนภาพ ตาราง ภาพผังกิจกรรม อธิบายเป็นกรณีศึกษาเป็นต้น พร้อมข้อมูลตัวหนังสือที่สำคัญ ๆ เท่านั้น ร่วมกับการนำเสนอที่มีหลักฐานและความเป็นวิชาการที่เชื่อถือได้ เช่นการฉันภัตตาหาร การเคลื่อนไหว ร่างกายที่เพียงพอและการนอนหลับลึกกระตุ้นความสูงส่วนของสามเณร เน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ด้วยข้อมูลนำไปสู่การตัดสินใจร่วมและสามารถบอกได้ว่า จะวัดความสำเร็จได้อย่างไร เช่น เมื่อมีสามเณรอ้วน ควรให้ความรู้เรื่อง การฉันภัตตาหาร การบริหารกาย หรือให้มีการเคลื่อนไหวร่างกายเพิ่มมากขึ้น (ดังภาพ)

Depending on their perspective and interests people approach the application of health literacy in many different ways

สิ่งที่จะได้จากการกระบวนการตัดสินใจร่วมกันนี้ ก็คือ ข้อตกลงร่วมกัน แนวทาง/แผนการทำงานร่วมกัน ในการปรับข้อมูล และทักษะการสื่อสารซึ่งมีความสำคัญจำเป็นสำหรับระยะสั้น สามเณรและนักบวช โครงการความร่วมมือ การดำเนินงาน และบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง นั่นคือ “ยิ่งเรียนรู้กลุ่มเป้าหมายได้มากเท่าไหร่ กิจกรรมดำเนินงาน ที่สอดคล้องตรงกับความต้องการย่อมเกิดผลลัพธ์ที่ดีแน่นอน”

ขั้นที่ 6 จัดทำกลไกในการทำงานร่วมกัน

เป็นกลุ่มคน คณทํางานที่เป็นทุนนุชย์จากขั้นที่ 2 และ 3 ที่เข้าถึงข้อมูล เข้าใจข้อมูลผ่านการเรียนรู้และ การตัดสินใจร่วมกันที่จะพัฒนาวัดรอบรู้ด้านสุขภาพ มาร่วมวางแผนในการดำเนินงานตามข้อตกลงนั้น โดยวัดซึ่งมี พระคิลานุปภูมิ เป็นตัวตั้งตัวตํในการทำงาน และมีภาคีเครือข่ายต่าง ๆ สนับสนุนตามบทบาทที่ตกลงกันไว้

ขั้นที่ 7 ประเมินการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

เป็นการทบทวนการดำเนินงาน หลากหลายແรั่มหรือทั้งโครงการเป็นระยะ ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ตามประเด็นการนำเสนอผลงาน เพื่อให้การดำเนินงานที่เกิดขึ้นแต่ละ กิจกรรม ส่งผลต่อกิจกรรมที่จะดำเนินงานต่อ ๆ ไป ตามนโยบาย แผนงานที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 8 ตอบบทเรียนและสรุปประเมินผล

เป็นการตอบบทเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนางาน ที่ต่อยอดความสำเร็จในการดำเนินงานที่ผ่านมา หรือเป็นตัวอย่างการพัฒนาของวัด พร้อมทั้งประเมินผลลัพธ์ทางด้านสุขภาพของพระสงฆ์ สามเณร นักบวชและผู้ที่ เกี่ยวข้อง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามองค์ประกอบของการเป็นวัดรอบรู้ด้านสุขภาพ และระดับความรอบรู้ด้าน สุขภาพ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นวัดรอบรู้ด้านสุขภาพ

ขั้นที่ 9 พัฒนาต่อเนื่อง

การมีผลลัพธ์ทางด้านสุขภาพที่ดี ไม่ได้เกิดจากการมีความรอบรู้ด้านสุขภาพขั้นพื้นฐานซึ่งแสดงถึง ความสามารถในการอ่านและเข้าใจตัวเลขเท่านั้น แต่จะต้องมีความสามารถในการเข้าใจ พิจารณาและแสวงหาข้อมูล ทางสุขภาพ เพื่อการตัดสินใจใช้ข้อมูลสุขภาพในการดูแลสุขภาพของตนเอง ซึ่งจะแสดงถึงความรอบรู้ด้านสุขภาพ ขั้นปฏิสัมพันธ์ และขั้นวิจารณญาณที่ต้องมีการสืบค้นข้อมูล ซักถามโต้ตอบและนำไปใช้ตัดสินใจได้ การพัฒนาต่อเนื่อง เป็นการฝึกทำ และตอกย้ำจากหลายหน่วยงาน เป็นการทำงาน และขับเคลื่อนไปเรื่อย ๆ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการ พัฒนาวัดรอบรู้ด้านสุขภาพ ดังนั้น พระคิลานุปภูมิ คณทํางานและนักบวช จะมองเห็นว่า เมื่อมีภูมิปัญญาดี มากำบุญที่วัด พวกราษฎร์ที่เข้าถึง เข้าใจ และแยกแยะข้อมูลที่ถูกต้อง นำไปปฏิบัติให้ตนเองมีสุขภาพดี และ สามารถบอกต่อผู้อื่นได้

องค์ประกอบวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ

วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบ	แนวทาง	หมายเหตุ
1. Partnership (เครือข่าย) การทำงานร่วมกับภาค เครือข่ายในชุมชน หน่วยงาน/ชุมชน Health sector/ Non-Health sector (เข้าถึง เข้าใจ)	<ol style="list-style-type: none"> มีคณะกรรมการในการดำเนินงาน "วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ" ตามบริบทพื้นที่ โดยมีเป้าหมายและกลไกที่ชัดเจน พัฒนาเครือข่าย ให้เข้าถึงและเข้าใจกระบวนการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง มีเครือข่ายภาคีที่มีความต้องการและสนับสนุนในการขับเคลื่อนวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ 	
2. Participation (ความร่วมมือ) สร้างความร่วมมือใน การทำงานทุก กระบวนการ (บogokต่อ)	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษาบริบทพื้นที่ วิถีชีวิตชุมชน ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานการณ์สุขภาวะชุมชน ปลูกจิตสำนึกร่วมกันและสร้างความตระหนักรู้ ในด้านการสร้างสุขภาพ วิถีชีวิตชุมชน มีกลไกขับเคลื่อน วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ อย่างต่อเนื่อง <ul style="list-style-type: none"> - มีการประชุมคณะกรรมการวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ - ส่งเสริมให้วัดและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ในการพัฒนา ในด้านปัจจัย 4 (อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค) เพื่อขับเคลื่อนไปสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ ตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละภาคส่วน คณะกรรมการฯ ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ ในการจัดการสุขภาพและพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ คณะกรรมการฯ ให้ความสำคัญกับการเปิดพื้นที่ ให้มีกิจกรรมหรือปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสุขภาพทางปัญญา และให้ความสำคัญกับการเปิดพื้นที่ ให้มีกิจกรรมหรือปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสุขภาพทางปัญญา ตั้งแต่เกิดจนถึงสาระสุดท้ายของชีวิต โดยคณะกรรมการฯ สามารถและนักบวช เป็นผู้นำหลักในการขับเคลื่อนให้เกิดผลลัพธ์ 	ข้อ 5 ปรับจาก ธรรมนูญสุขภาพ ประสงค์แห่งชาติ ข้อ 25 หมวด 4

องค์ประกอบ	แนวทาง	หมายเหตุ
3. Planning (การวางแผน) กำหนดแนวทางการดำเนินงานทั้งหมด	<p>1. วัดมีการกำหนดนโยบายวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ มาตรการและแผนงาน โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมให้คุณภาพสูง สามารถและนักบวช มีบทบาทในการดูแลและเสริมสร้างสุขภาวะของชุมชนและสังคม</p> <p>2. มีการสื่อสารแผน/ผลการดำเนินงานให้ทุกภาคส่วนทราบ และมีส่วนร่วม</p> <p>3. มีการนำเสนอเป็นภูมิปัญญา เป็นรูปธรรมชัดเจนและขยายผลสู่ชุมชนรอบด้านสุขภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีตัวอย่างโครงการที่ตอบสนอง/สอดคล้องกับแผน - มีการระดมทุนในการดำเนินงาน/โครงการ <p>4. มีการติดตามประเมินผล แผนงาน/โครงการ</p> <p>5. จัดทำแผนข้อเสนอ มาตรการเชิงพัฒนาต่อกลไกระดับอาเภอ ให้ครอบคลุมทุกรอบด้าน เช่น พชอ. หรือ อปท.</p>	ข้อ 1 ปรับจาก ธรรมนูญสุขภาพ พระสงฆ์แห่งชาติ ข้อ 26 หมวด 4
4. Promotion (การส่งเสริม) สื่อสาร ,ปรับเปลี่ยน พฤติกรรม (บอกต่อ) (สื่อสาร ตัดสินใจ)	<p>1. ข้อมูล</p> <p>1.1 วัดมีระบบข้อมูลสุขภาพพระสงฆ์ สามเณร และนักบวช รายวัด รายบุคคล</p> <p>1.2 วัดมีฐานข้อมูลสุขภาพพระสงฆ์ สามเณร และนักบวช ที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข สปสช. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ฯลฯ และมีระบบส่งต่อเมื่อพระสงฆ์ สามเณรและนักบวชมีการเจ็บป่วย</p> <p>1.3 วัดให้การส่งเสริมและสนับสนุน ให้พระสงฆ์ สามเณร และนักบวช ได้พัฒนาศักยภาพในการดูแลและเสริมสร้างสุขภาพ ที่เอื้อต่อพระธรรมวินัย ด้วยการจัดทำระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ กิจกรรมการพัฒนาสุขภาวะในรูปแบบต่าง ๆ</p> <p>2. สื่อสาร</p> <p>2.1 วัด จัดให้มีช่องทางให้พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช ในการเข้าถึงข้อมูล เพื่อสนับสนุนให้เกิดความรอบด้านสุขภาพ เช่นห้องสมุดอินเตอร์เน็ต มุ่ความรู้</p> <p>3. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การส่งเสริมสุขภาพและอนามัย สิ่งแวดล้อม</p>	ข้อ 1.3 ปรับจาก ธรรมนูญสุขภาพ พระสงฆ์แห่งชาติข้อ 12 หมวด 2

องค์ประกอบ	แนวทาง/วิธีการดำเนินงาน	หมายเหตุ
	<p>3.1 พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ การดูแลตนเองทั้งเรื่องอาหาร การรักษาสุขภาพ การมีกิจกรรมทางกาย สภาพแวดล้อมและการพักผ่อนอย่างเหมาะสม การฝึกฝนพัฒนาจิตและปัญญาเพื่อให้มีความพร้อมต่อการทำหน้าที่ ในฐานะผู้สืบทอดและเผยแพร่พระพุทธศาสนาได้อย่างเต็มที่</p> <p>3.2 วัดส่งเสริมให้พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช มีความรู้ ความเข้าใจในระบบบริการสุขภาพและชุดสิทธิประโยชน์ ขั้นพื้นฐานในระบบหลักประกันสุขภาพ เพื่อประโยชน์ในการดูแลสุขภาพตนเอง อุปचारย์ อาจารย์ และสหธรรมิก</p> <p>3.3 พระสงฆ์ สามเณรและนักบวชได้รับการตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพประจำปีร้อยละ 80 ของพระสงฆ์และ สามเณร ในวัด</p> <p>3.4 พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึง ประสงค์</p> <p>3.5 วัดให้การส่งเสริมและสนับสนุน ให้พระสงฆ์ สามเณร นักบวชและแกนนำชาวบ้านที่มาวัด ได้เผยแพร่และนำองค์ ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านสุขภาพตามหลักพระธรรมวินัยมาใช้ในการดูแลสุขภาพตนเอง อุปचारย์ อาจารย์และสหธรรมิก</p> <p>3.6 วัดส่งเสริมให้มีพระคิลานุปถัมภ์ เพื่อค่อยดูแลและ เสริมสร้างสุขภาพของตนเอง อุปचारย์ อาจารย์และสหธรรมิก ที่เอื้อต่อพระธรรมวินัย</p> <p>4. สถานที่และกิจกรรมที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพ อนามัย สิ่งแวดล้อมและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p> <p>4.1 วัดจัดให้มีระบบและกลไกในการสร้างเสริมสุขภาพ การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และป้องกันปัจจัยเสี่ยงด้าน สุขภาพและปัจจัยคุณภาพภายในวัด</p> <p>4.2 มีสถานที่สนับสนุนกิจกรรมทางสุขภาพ การปรับเปลี่ยน พฤติกรรม การดำเนินกิจกรรมของพระสงฆ์ สามเณรและ นักบวช กลุ่มวัยต่าง ๆ</p> <p>5. นวัตกรรม</p> <p>5.1 มีนวัตกรรมด้านการดูแล/ส่งเสริมสุขภาพพระสงฆ์ สามเณรและนักบวช</p> <p>5.2 พระสงฆ์ สามเณร และนักบวช เป็นบุคคลต้นแบบ สำหรับพระสงฆ์ สามเณร และนักบวชนิวัด ในการจัดการ ส่งเสริมสุขภาวะและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริม สุขภาพ</p>	<p>ข้อ 3.1 ปรับจาก ธรรมนูญสุขภาพ พระสงฆ์แห่งชาติ ข้อ 7 หมวด 2</p> <p>ข้อ 3.2 ปรับจาก ธรรมนูญสุขภาพ พระสงฆ์แห่งชาติข้อ 11 หมวด 2</p> <p>ข้อ 3.5 ปรับจาก ธรรมนูญสุขภาพ พระสงฆ์แห่งชาติข้อ 13 หมวด 2</p> <p>ข้อ 3.6 ปรับจาก ธรรมนูญสุขภาพ พระสงฆ์แห่งชาติข้อ 14 หมวด 2</p> <p>ข้อ 4.1 ปรับจาก ธรรมนูญสุขภาพ พระสงฆ์แห่งชาติข้อ 10 หมวด 2</p>

องค์ประกอบ	แนวทาง/วิธีการดำเนินงาน	หมายเหตุ
5. Public (สาธารณะ) สื่อสารให้ประชาชน เกิดความรอบรู้ด้าน สุขภาพ (บอกต่อ)	<p>1. วัดมีรูปแบบ (Model) ที่เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้/ดูงาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และสืบสานวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ</p> <p>2. วัดสามารถเป็นที่จัดการอบรม ประชุมสัมมนา เข้าค่าย ใน ด้านส่งเสริมสุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อม และด้านอื่น ๆ ได้ อย่างเหมาะสม สะท้อนเจตนาرمณ์และพันธสัญญาร่วมกัน</p> <p>3. มีหลักสูตรที่บูรณาการหลักธรรมาภิบาลกับการส่งเสริมสุขภาวะ ที่สามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>4. มีสื่อให้ความรู้ เช่นคติธรรม สมุนไพร ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ ทั้ง 4 ด้าน (กาย จิต สังคม/อนามัยสิ่งแวดล้อม จิตวิญญาณ) แก่ประชาชน</p> <p>5. มีช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงองค์ความรู้ด้านสุขภาพทาง ดิจิทัล แอพพลิเคชั่น หรือสื่ออื่น ๆ ผ่านนโยบายสาธารณะ (มีสื่อสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นหรือผลิตเอง) ของวัด</p>	

รายละเอียดกิจกรรมการประเมิน ตามมาตรฐานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ

 มาตรฐานระดับพื้นฐาน

 มาตรฐานระดับก้าวหน้า

 มาตรฐานระดับยิ่งยืน

องค์ประกอบ	รายละเอียดกิจกรรมที่ประเมิน	แหล่งข้อมูล/หลักฐานการประเมิน
<p>1. Partnership (เครือข่าย) การทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชน หน่วยงาน/ชุมชน Health sector/non Health sector (เข้าถึง เข้าใจ)</p>	<p>1. มีคณะกรรมการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพตามบริบทพื้นที่ โดยมีเป้าหมายและกลไกที่ชัดเจน</p> <p> มีคณะกรรมการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ มาจากภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่</p> <p> มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ ประจำปี</p> <p>2. พัฒนาเครือข่าย ให้เข้าถึงและเข้าใจกระบวนการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง</p> <p> มีการพัฒนาเครือข่ายภายในและภายนอกชุมชน ในการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ</p> <p> มีการจัดทำแผนการพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ</p> <p>3. มีเครือข่ายภาคีประสานฯ ในการขับเคลื่อนวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ</p> <p> มีเครือข่ายภาคีประสานฯ จำกัดอื่น ๆ ในพื้นที่</p> <p> ประสานเครือข่ายภาคีประสานฯ ขับเคลื่อน/ขยายผลวัดส่งเสริมสุขภาพ สู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพให้เพิ่มจำนวนขึ้นในพื้นที่เดียวกัน/พื้นที่อื่น ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/หลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการแต่งตั้งหรือการดำเนินงานของคณะกรรมการ - มีรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ - มีรายชื่อเครือข่ายสนับสนุนการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ - มีแผนการพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกชุมชน - มีข้อมูลเครือข่ายภาคีประสานฯ ที่ร่วมขับเคลื่อนวัดส่งเสริมสุขภาพ สู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ - มีผลการดำเนินงานขับเคลื่อนวัดส่งเสริมสุขภาพ สู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ (จำนวนวัดที่ได้รับการขยายผลจนเป็นวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ)

องค์ประกอบ	รายละเอียดกิจกรรมที่ประเมิน	แหล่งข้อมูล/หลักฐานการประเมิน
2. Participation (ความร่วมมือ) สร้างความร่วมมือในการทำงานทุกกระบวนการ (บอกร่อง)	<p>1. ศึกษาบริบทพื้นที่ วิถีชีวิตชุมชน ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสถานการณ์สุขภาวะชุมชน</p> <p>▲ มีการจัดทำฐานข้อมูลชุมชนรอบด้านและบูรณาการข้อมูลชุมชน โดยศึกษาบริบทพื้นที่ และสถานการณ์ปัญหาด้านสุขภาพ เพื่อแก้ไขสิ่งเสริมและปลูกจิตสำนึกรัก</p> <p>2. ปลูกจิตสำนึกรักและสร้างความตระหนักรู้ในด้านการสร้างเสริมสุขภาพ วิถีชีวิตชุมชน</p> <p>▲ มีการดำเนินงานสร้างความตระหนักรู้ให้องค์ความรู้และปลูกจิตสำนึกรัก ในด้านการสร้างเสริมสุขภาพ วิถีชีวิตชุมชน</p> <p>3. มีกลไกขับเคลื่อน วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง</p> <p>■ มีกลไกการขับเคลื่อนประกอบด้วย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ มีการจัดทำแผนและดำเนินงานตามแผน มีการประชุมคณะกรรมการและมีรายงานผลการประชุม มีการรายงานผลการดำเนินงาน และมีการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน</p> <p>4. คณะกรรมการฯ ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจในการจัดการสุขภาพและพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ</p> <p>■ มีโครงการ การดำเนินงานโดยนำข้อมูลด้านสุขภาพ มาใช้ในการจัดการสุขภาพและพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ</p> <p>5. คณะกรรมการฯ สามารถและนักบวช ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและสังคม เกิดการเรียนรู้และเข้าใจเรื่องสุขภาพทางปัญญา และให้ความสำคัญกับการเปิดพื้นที่ ให้มีกิจกรรมหรือปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสุขภาพทางปัญญา ตั้งแต่เกิดจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต โดยคณะกรรมการฯ สามารถและนักบวช เป็นผู้นำหลักในการขับเคลื่อนให้เกิดผลกระทบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีฐานข้อมูลชุมชนดังนี้ แผนที่เดินดิน ผังเครือญาติ โครงสร้างองค์กรชุมชน ระบบสุขภาพชุมชน ปฏิทินชุมชน ประวัติศาสตร์ชุมชน ประวัติชีวิต และสถานการณ์สุขภาวะชุมชน โดยประสานงานกับห้องถิ่น ชุมชนรอบข้าง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - มีการดำเนินงานด้านส่งเสริมสุขภาพที่บูรณาการกับบริบทพื้นที่ วิถีชีวิตชุมชน ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยคณะกรรมการและชุมชนมีส่วนร่วมเป็นระยะตามแผนงาน - มีรายงานการประชุมคณะกรรมการวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ/สรุปการดำเนินงาน/ภาพถ่ายการดำเนินงาน - ผลการประชุมนำไปสู่การพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ - มีแผนการดำเนินงาน / การจัดทำโครงการในการดำเนินงาน - มีการดำเนินการตามแผนโดยคณะกรรมการฯ และภาคีที่เกี่ยวข้องสนับสนุน - มีการสรุปการดำเนินงาน/รายงานในการประชุมคณะกรรมการ และมีภาพถ่ายการดำเนินงาน

องค์ประกอบ	รายละเอียดกิจกรรมที่ประเมิน	แหล่งข้อมูล/หลักฐานการประเมิน
	<p> มีการจัดกิจกรรมเรื่องสุขภาพทางปัญญา โดยใช้วัดเป็นพื้นที่ในการจัดกิจกรรม และมี คณะกรรมการและนักบวช เป็นผู้นำหลัก ในการขับเคลื่อนให้เกิดผลรูปธรรม เช่น การจัดทำข้อมูลธรรมาภิบาลสุขภาพ เพย์แพร์ฟ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ ทีวี เว็บไซด์ การเทคโนโลยี การจัดอบรมเยาวชน/กลุ่มต่างๆ จัดค่ายธรรมะเพื่อสุขภาพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีรายงานผลการจัดกิจกรรม และภาพถ่าย
3. Planning (การวางแผน) กำหนดแนวทางการดำเนินงานทั้งหมด (สื่อสาร ตัดสินใจ)	<p>1. วัดมีการกำหนดนโยบายวัดส่งเสริมสุขภาพ สู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ มาตรการและแผนงาน โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ให้คณะกรรมการและนักบวช มีบทบาทในการดูแลและเสริมสร้างสุขภาวะของชุมชนและสังคม</p> <p> มีนโยบายการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ</p> <p> มีการจัดทำแผนและดำเนินงานตามแผนงาน โครงการโดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม</p> <p>2. มีการสื่อสารแผน/ผลการดำเนินงานให้ทุกภาคส่วนทราบและมีส่วนร่วม</p> <p> มีการสื่อสารแผนการดำเนินงานให้สาธารณะนรับทราบ</p> <p> มีการรายงานผลการดำเนินงานให้สาธารณะนรับทราบ</p> <p>3. มีการนำแผนไปปฏิบัติ พัฒนาเป็นรูปธรรม ชัดเจนและขยายผลสู่ชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ</p> <p> มีโครงการดำเนินงานที่ตอบสนอง/สอดคล้องกับแผน</p> <p> มีการสนับสนุนจากภาคส่วนท้องถิ่น/ชุมชนในการดำเนินกิจกรรมตามแผนงานและโครงการ โดยชุมชนมีส่วนร่วม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีนโยบายการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรในที่สาธารณะ - มีแผนงานโครงการที่จัดทำโดยคณะกรรมการวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ - มีการประชาสัมพันธ์แผน/โครงการให้ชุมชนและประชาชนทราบ - มีผลการดำเนินงานโครงการตามแผน

องค์ประกอบ	รายละเอียดกิจกรรมที่ประเมิน	แหล่งข้อมูล/หลักฐานการประเมิน
	<p>★ มีการระดมทุนในการดำเนินงาน/ โครงการจากภาคส่วนทั้งภายในและภายนอก ชุมชนในการดำเนินกิจกรรมตามแผน</p> <p>4. มีการติดตามประเมินผล แผนงาน/ โครงการ</p> <p>▲ มีการเก็บข้อมูลและประเมินผลการ ดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ</p> <p>5. จัดทำแผน ข้อเสนอ มาตรการเชิงพัฒนา ต่อกลไกระดับอำเภอ ให้ครอบคลุมทุกระดับ เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>■ มีแผนการดำเนินงาน กลไกการดำเนินงานและ ข้อเสนอในระดับอำเภอเพื่อต่อยอดงาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีผลการได้รับทุนเพื่อดำเนินงาน- โครงการ/กิจกรรมจากเครือข่ายในและ นอกชุมชน - มีรายงานผลการดำเนินงานของวัด สิ่งแวดล้อมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ - มีแผน ข้อเสนอแนะ มาตรการเชิงพัฒนา เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในชุมชน และประชาชนต่อไปในระดับอำเภอ
4.Promotion (การส่งเสริม) สื่อสาร, ปรับเปลี่ยน พฤติกรรม (บogต่อ)	<p>1. ข้อมูล</p> <p>1.1 วัดมีระบบข้อมูลสุขภาพพระสงฆ์ สามเณร และนักบวช รายวัด รายบุคคล</p> <p>▲ มีการจัดทำระบบข้อมูลสุขภาพพระสงฆ์ สามเณร และนักบวช รายวัด รายบุคคล</p> <p>■ มีระบบการดูแลปฐมพยาบาลพระสงฆ์ โดยพระสงฆ์ดูแลกันเอง</p> <p>★ มีระบบการดูแลพระสงฆ์ที่ติดเตียงและ อาการ</p> <p>1.2 วัดมีฐานข้อมูลสุขภาพพระสงฆ์ สามเณร และนักบวช ที่เข้มโยงกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข สปสช. สำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ ฯลฯ และมีระบบส่งต่อเมื่อพระสงฆ์ สามเณรและ นักบวช มีการเจ็บป่วย</p> <p>▲ มีการจัดทำฐานข้อมูลสุขภาพพระสงฆ์ สามเณร และนักบวช</p> <p>■ มีระบบการประสานการส่งต่อ เมื่อเจ็บป่วยต้องรักษาในสถานพยาบาล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบข้อมูลสุขภาพพระสงฆ์ สามเณร และนักบวช รายวัด รายบุคคล และมี ผู้ดูแลระบบ - มีระบบการดูแลปฐมพยาบาลพระสงฆ์ และการส่งต่อ - มีระบบการดูแลพระสงฆ์ที่ติดเตียงและ การส่งต่อ - มีฐานข้อมูลสุขภาพพระสงฆ์ สามเณร นักบวช และมีผู้ดูแลระบบ

องค์ประกอบ	รายละเอียดกิจกรรมที่ประเมิน	แหล่งข้อมูล/หลักฐานการประเมิน
	<p>1.3 วัดให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน สามเณรและนักบวช ได้พัฒนาศักยภาพในการดูแลและเสริมสร้างสุขภาพที่เอื้อต่อพระธรรมวินัย ด้วยการจัดทำระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ กิจกรรมการพัฒนาสุขภาวะในรูปแบบต่าง ๆ</p> <p>◆ ส่งเสริมให้พระสงฆ์ สามเณรและนักบวชเข้าอบรม ประชุม เรื่องการดูแลและเสริมสร้างสุขภาพ</p> <p>2. สื่อสาร</p> <p>2.1 วัดจัดให้มีช่องทางให้พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช ใน การเข้าถึงข้อมูล เพื่อสนับสนุนให้เกิดความรอบรู้ด้านสุขภาพ เช่นห้องสมุดอินเตอร์เน็ต มุมความรู้</p> <p>◆ มีการจัดมุมให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพภายในวัด</p> <p>◆ มีการผลิตสื่อการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อเผยแพร่ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>3. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม</p> <p>3.1 พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดูแลตนเองทั้งเรื่องอาหาร การรักษาสุขภาพ การมีกิจกรรมทางกาย สภาพแวดล้อมและการพักผ่อนอย่างเหมาะสม การฝึกฝนพัฒนาจิตและปัญญา เพื่อให้มีความพร้อมต่อการทำหน้าที่ในฐานะผู้สืบทอดและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ได้อย่างเต็มที่</p> <p>◆ มีองค์ความรู้ หรือแสวงหาความรู้ ดูแลสุขภาพตนเอง การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม การป้องกันโรคและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p> <p>◆ มีความรู้ตามหลักโภชนาการ, ดูแลอนามัยช่องปากตนเอง เช่นและก้อนอนทุกวัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพ - มีมุมความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ - มีห้องสมุด/มีห้องสมุดอินเตอร์เน็ต - มีการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลการส่งเสริมสุขภาพในวัด/เว็บไซต์ของวัด - มีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ เช่นการมีกิจกรรมทางกายหรือการบริหารกาย การดูแลซ่องปาก การปรับสภาพแวดล้อม และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการบริโภคของพระในวัด โดยเฉพาะท่านที่มีปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง - มีเอกสารหลักฐาน สื่อความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

องค์ประกอบ	รายละเอียดกิจกรรมที่ประเมิน	แหล่งข้อมูล/หลักฐานการประเมิน
	<p>ส่องเสริมการมีกิจกรรมทางกายหรือการบริหารกาย เช่นการกวาดลานวัด การถูพื้น อย่างสม่ำเสมอ ด้วยการสำรวมพอดี ในที่อันควร</p> <p>3.2 วัดส่งเสริมให้พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช มีความรู้ ความเข้าใจในระบบบริการสุขภาพและชุดสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานในระบบหลักประกันสุขภาพ เพื่อประโยชน์ในการดูแลสุขภาพตนเอง อุปัชฌาย์ อาจารย์ และสหธรรมิก</p> <p>▲ มีการให้ความรู้ ความเข้าใจในระบบบริการสุขภาพและชุดสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานในระบบหลักประกันสุขภาพ</p> <p>3.3 พระสงฆ์ สามเณรและนักบวชได้รับการตรวจคัดกรองประเมินภาวะสุขภาพเบื้องต้น ร้อยละ 80 ของจำนวนพระสงฆ์และสามเณรในวัด</p> <p>มีการตรวจคัดกรองภาวะสุขภาพเบื้องต้น ร้อยละ 80 ของจำนวนพระสงฆ์และสามเณรในวัด</p> <p>3.4 พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์</p> <p>★ พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช มีการประเมินพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์</p> <p>3.5 วัดให้การส่งเสริมและสนับสนุน ให้พระสงฆ์ สามเณร นักบวชและแก่นนำชาวบ้านที่มาวัด ได้เผยแพร่และนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านสุขภาพตามหลักพระธรรมวินัยมาใช้ในการดูแลสุขภาพตนเอง อุปัชฌาย์ อาจารย์และสหธรรมิก</p> <p>▲ มีการสอดแทรกเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค ในการเทศนาและบรรยายธรรมแก่ชุมชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการลงทะเบียนใช้สิทธิ์ในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า - มีการอบรมให้ความรู้ระบบบริการสุขภาพและชุดสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานในระบบหลักประกันสุขภาพ - มีเอกสาร หลักฐานการตรวจคัดกรองประเมินภาวะสุขภาพเบื้องต้น และการติดตามผลเป็นระยะ ๆ ในกรณีที่มีปัญหาสุขภาพและมีการรักษาต่อเนื่องในกลุ่มป่วย - มีเอกสาร หลักฐานการประเมินพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของพระสงฆ์ สามเณร และนักบวชในวัด - มีหลักฐานการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของพระสงฆ์ สามเณรและนักบวช ที่มีปัญหาสุขภาพและรายปกติ - สังเกต สอบถามจากพระสงฆ์ สามเณร บุคลากรในวัดและประชาชนในพื้นที่ ในการเทศนาและสอดแทรกเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค - มีคลิปเทศนาลงในเว็บไซต์ของวัด - มีการจัดกิจกรรมรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อม/พัฒนาวัด

องค์ประกอบ	รายละเอียดกิจกรรมที่ประเมิน	แหล่งข้อมูล/หลักฐานการประเมิน
	<p>■ มีการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทั้งทางกายและจิตใจ ในรายที่มีปัญหาสุขภาพให้มีสุขภาพดี และรายปกติให้รักษาสุขภาพได้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>3.6 วัดส่งเสริมให้มีพระคิลานุปภูมิ เพื่อ คอยดูแลและเสริมสร้างสุขภาพของตนเอง อุปชณาญ อาจารย์และสหธรรมิก ที่เอื้อต่อ พระธรรมวินัย</p> <p>★ มีการสร้าง /พัฒนาแกนนำพระสงฆ์ สนับสนุนให้พระสงฆ์ เข้าอบรมหลักสูตร พระคิลานุปภูมิ (พระอาสาสมัครส่งเสริม สุขภาพประจำวัด - อสว.)</p> <p>4. สถานที่และกิจกรรมที่เอื้อต่อการส่งเสริม สุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อมและการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p> <p>4.1 วัดจัดให้มีระบบและกลไกในการสร้าง เสริมสุขภาพ การจัดสภาพแวดล้อมที่ เหมาะสม และป้องกันปัจจัยเสี่ยงด้าน สุขภาพและปัจจัยคุกคามสุขภาพภายในวัด</p> <p>▲ จัดสิ่งแวดล้อมภายในวัด และกิจกรรม เหมาะสมกับเพศและวัย ให้เอื้อต่อการดูแล รักษาสุขภาพ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p> <p>▲ มีห้องน้ำ ห้องส้วม และอ่างล้างมือ มี จำนวนเพียงพอสะอาดและปลอดภัยจัดแยก ชายหญิง พระสงฆ์ สามเณรและนักบวช มี ข้อความหรือสัญลักษณ์ชัดเจน</p> <p>▲ มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่ถูกหลัก สุขาภิบาลทำด้วยวัสดุแข็งแรง ทำความสะอาดง่าย ไม่ร้าวซึม มีฝาปิดมิดชิด</p> <p>▲ จัดการน้ำเสียอย่างถูกสุขาภิบาล โดยมี ร่างหรือท่อระบายน้ำรอบบริเวณไม่อุดตัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดกิจกรรมตรวจสุขภาพ/ ให้คำปรึกษาแก่พระสงฆ์ในงานเทศกาล/ การประชุมสงฆ์ในวาระต่าง ๆ - มีเอกสาร หลักฐาน ในการอบรม พระคิลานุปภูมิ - มีทะเบียนพระสงฆ์ ที่ผ่านการอบรม หลักสูตรพระคิลานุปภูมิ (พระอาสาสมัคร ส่งเสริมสุขภาพประจำวัด - อสว.) - มีหลักฐานการจัด/ปรับปรุง สภาพแวดล้อมภายในวัดให้เอื้อต่อการ ดูแลรักษาสุขภาพ และการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมในรายที่มีปัญหาสุขภาพ - มีป้ายข้อความหรือสัญลักษณ์ประเภท ห้องน้ำห้องส้วม ติดไว้อย่างชัดเจน - บริเวณพื้นถนน พื้นอาคาร ท่อหรือทาง ระบายน้ำ ไม่พบขยะมูลฝอยตกค้าง ไม่มีน้ำขังนอง

องค์ประกอบ	รายละเอียดกิจกรรมที่ประเมิน	แหล่งข้อมูล/หลักฐานการประเมิน
	<p>█ โรงพยาบาล และห้องครัว/ร้านอาหาร/แผงลอย ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหาร</p> <p>█ มีการแยกขยะเป็น 3 ประเภท คือมูลฝอยทั่วไป มูลฝอยยังคงลับมาใช้ใหม่ และมูลฝอยอันตราย รวมทั้งมีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>█ มีการจัดการเหตุรำคาญ ไม่มีกลิ่นเหม็นคawan ผุนละออง เสียงดัง หรือสิ่งอื่นใดที่ส่งผลกระทบต่อผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง</p> <p>★ สร้างการมีส่วนร่วมในชุมชนโดยรณรงค์ให้วัดเป็นพื้นที่ปลอดบุหรี่ 100% ไม่พบกันบุหรี่ของบุหรี่</p> <p>★ ชุมชนมีส่วนร่วมในการทำความสะอาดวัดอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>4.2 มีสถานที่สนับสนุนกิจกรรมทางสุขภาพ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ การดำเนินงาน การดำเนินกิจกรรมของสงฆ์ สามเณรและนักบวชกลุ่มวัยต่าง ๆ</p> <p>█ สนับสนุนให้มีลานกีฬาและกิจกรรมการออกกำลังกายในวัดอย่างต่อเนื่อง</p> <p>5. นวัตกรรม</p> <p>5.1 มีนวัตกรรมด้านการดูแล / ส่งเสริมสุขภาพพระสงฆ์ สามเณรและนักบวช</p> <p>▲ มีการจัดการความรู้ เพื่อค้นหาและยกระดับเป็นนวัตกรรม</p> <p>5.2 พระสงฆ์ สามเณร และนักบวช เป็นบุคคลต้นแบบ สำหรับพระสงฆ์ สามเณร และนักบวชในวัด ในการจัดการส่งเสริมสุขภาวะและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพ</p> <p>█ มีการสร้าง/พัฒนา พระสงฆ์ สามเณร และนักบวช เพื่อเป็นบุคคลต้นแบบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีผลการสำรวจสุขาภิบาลอาหารตามแบบสำรวจและสำรวจสภาพจริงโดยผู้ประเมิน - มีการแยกขยะและเขียนป้ายบอกอย่างชัดเจน - มีการแสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ในบริเวณวัดโดยเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ได้รับการติดในที่ที่มองเห็นได้ชัดเจน - มีภาพถ่ายกิจกรรม/แผนการดำเนินงาน - มีสถานที่จัดกิจกรรมและ ลานกีฬา ในวัด - มีภาพถ่ายการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายในวัด - มีเอกสาร หลักฐานการจัดการความรู้เพื่อยกระดับเป็นนวัตกรรม - มีหลักฐาน เอกสาร การสร้าง/พัฒนา พระสงฆ์ สามเณร และนักบวช เป็นบุคคลต้นแบบ

องค์ประกอบ	รายละเอียดกิจกรรมที่ประเมิน	แหล่งข้อมูล/หลักฐานการประเมิน
5. Public (สาธารณะ) สื่อสารให้ประชาชน เกิดความรอบรู้ด้าน ^{สุขภาพ} (บอกต่อ)	<p>1. วัดมีรูปแบบ (Model) ที่เป็นแหล่งศึกษา หาความรู้ / ดูงาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และสืบสานวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ</p> <p>◆ เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ แหล่งดูงาน เช่น พิพิธภัณฑ์ บันทึก/ใบлан เอกสาร นิทรรศการ</p> <p>◆ สืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญา เช่น งานสงกรานต์ ลอยกระทง เข้าพรรษา การจักสาน หัตถกรรมพื้นบ้าน ศิลปะพื้นบ้าน เป็นต้น</p> <p>■ มีกิจกรรมส่งเสริมด้านสุขภาพโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน เช่นการแพทย์แผนไทย เป็นต้น</p> <p>★ มีการจัดสวนสมุนไพรสาธิต</p> <p>★ ส่งเสริมการใช้สมุนไพรในวัดและชุมชน</p> <p>2. วัดสามารถเป็นที่จัดการอบรม ประชุมสัมมนา เข้าค่าย ในด้านส่งเสริม สุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อม และด้านอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม สะท้อนเจตนาرمณ์และ พันธะสัญญาร่วมกัน</p> <p>◆ สนับสนุนให้ความร่วมมือกับหน่วยงาน ต่าง ๆ ในการใช้พื้นที่วัดจัดอบรม ประชุมสัมมนา เข้าค่าย</p> <p>◆ จัดกิจกรรมเข้าค่ายหรือโครงการอบรม ด้านส่งเสริมสุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อม และ พัฒนาจิตใจให้แก่กลุ่มหรือชุมชนได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาชาวบ้าน /มีศูนย์เรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้ - มีเอกสารหลักฐานภาพถ่ายกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญา - มีกิจกรรมส่งเสริมด้านสุขภาพโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน - มีสวนสมุนไพรสาธิต - มีหลักฐานการส่งเสริมการใช้สมุนไพรในวัดและชุมชน - มีเอกสาร หลักฐาน การจัดอบรม ประชุมสัมมนา เข้าค่าย - มีหลักฐานการศึกษาดูงานจากที่อื่น ๆ เช่น หนังสือขอศึกษาดูงาน บันทึกเยี่ยมภาพถ่ายกิจกรรม

องค์ประกอบ	รายละเอียดกิจกรรมที่ประเมิน	แหล่งข้อมูล/หลักฐานการประเมิน
	<p>3. มีหลักสูตรที่บูรณาการหลักธรรมาภิบาล การส่งเสริมสุขภาวะ ที่สามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>■ จัดหลักสูตรการศึกษาธรรมะกับการส่งเสริมสุขภาวะ เช่น เข้าค่ายคุณธรรม สอนธรรมะวันอาทิตย์ บวชสามเณรภาคฤดูร้อน บวชซีพราหมณ์ สอนธรรมะในโรงเรียน เป็นต้น</p> <p>4. มีสื่อให้ความรู้ เช่นคติธรรม สมุนไพร ภูมิปัญญาท้องถิ่นฯลฯ ทั้ง 4 ด้าน (กาย จิต สังคม/อนามัยสิ่งแวดล้อม จิตวิญญาณ) แก่ประชาชน</p> <p>▲ มีเอกสารความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อม คติธรรม สมุนไพร ภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>5. มีช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงองค์ความรู้ ด้านสุขภาพทางดิจิทัล แอพพลิเคชั่น หรือสื่อ อื่น ๆ ผ่านนโยบายสาธารณะ (มีสื่อสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นหรือผลิตเอง) ของวัด</p> <p>★ มีช่องทางการสื่อสารองค์ความรู้ ด้านสุขภาพผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีหลักสูตรอบรม/ตารางสอน ภาค กิจกรรม/หลักฐานการอบรม/ลงทะเบียน - มีตัวอย่างสื่อให้ความรู้ทั้ง 4 ด้าน - มีช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ แสดงให้เห็นได้ เช่น สื่อสารผ่านช่องทางของวัดเอง/ เชื่อมโยงกับเครือข่ายพระสงฆ์/เครือข่ายสาธารณะ

แบบประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ

ชื่อวัด..... รหัสวัด..... สถานที่ตั้งเลขที่.....

หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... เขต/เทศบาล/อบต.....

จำนวนประชากรทั้งหมด..... รูป เนตร..... รูป แม่ชี..... คน รวม..... รูป

วัดผ่านเกณฑ์มาตรฐานวัดส่งเสริมสุขภาพในระดับ พื้นฐาน ก้าวหน้า ยังยืน

อุบัติเหตุ/อุบัติการ/คนที่อาศัยอยู่ในวัด ..... คน รวมทั้งสิ้น ..... รูป/คน

ชื่อ-สกุล ผู้ประสานงาน..... โทรศัพท์..... E-mail.....

1. คำชี้แจง

1.1 แบบประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ ใช้เป็นแบบประเมินของเจ้าหน้าที่ผู้เขียนประเมิน ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (นักวิชาการสาธารณสุข ผู้แทนด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัย สิ่งแวดล้อม) จากศูนย์อนามัยเขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด พระคิลันปัฐฐาก สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานสมาคมสภาพผู้สูงอายุฯ จังหวัด เพื่อรับรองวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพว่าได้พัฒนาตามเกณฑ์ (หรือใช้คณะผู้ประเมินชุดเดียวกันกับวัดส่งเสริมสุขภาพ ก็ได้)

1.2 วัดที่เข้าร่วมโครงการ ควรได้รับคำชี้แจง การใช้แบบประเมินนี้ เพื่อเตรียมความพร้อมและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ก่อนรับการตรวจประเมิน (หากมีข้อสงสัย ปรึกษาศูนย์อนามัยที่..... ติดต่อคุณ..... เบอร์โทรศัพท์..... Line : ..... (ให้แต่ละศูนย์อนามัย ลงข้อมูลวัดในเว็บไซต์ของศูนย์ฯ ด้วย)

1.3 มีหลักฐานการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

2. การใช้แบบประเมิน

ครั้งที่ 1 ประเมินตนเอง สำรวจข้อมูลตามเกณฑ์ นำมาวางแผนในการปรับปรุงพัฒนาวัดในด้านต่าง ๆ ตามเกณฑ์วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพและประเมินตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนขอรับการตรวจประเมิน

ครั้งที่ 2 รับการเยี่ยมประเมิน วัดขอรับการเยี่ยมประเมินจากคณะกรรมการ เพื่อการรับรองตามเกณฑ์

3. ขั้นตอนการประเมิน

4. เกณฑ์การประเมิน

4.1 เกณฑ์การประเมิน วัดส่งเสริมสุขภาพสู่ครอบครัวด้านสุขภาพ แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- ระดับพื้นฐาน คือ มีกิจกรรมตามเกณฑ์พื้นฐานครบถ้วน จำนวน 28 ข้อ
- ระดับก้าวหน้า คือ มีกิจกรรมตามเกณฑ์พื้นฐาน 28 ข้อและก้าวหน้า 20 ข้อครบถ้วน
- ระดับยั่งยืน คือ มีกิจกรรมตามเกณฑ์พื้นฐาน 28 ข้อ ก้าวหน้า 20 ข้อและยั่งยืน 11 ข้อครบถ้วน

4.2 วัดที่รับการประเมิน ต้องผ่านเกณฑ์ตามองค์ประกอบทุกข้อจึงจะได้รับการรับรองจากการอนามัย

เกณฑ์/องค์ประกอบ	ระดับพื้นฐาน	ระดับก้าวหน้า	ระดับยั่งยืน
องค์ประกอบที่ 1 Partnership (เครือข่าย) การทำงานร่วมกับภาคี เครือข่ายในชุมชน หน่วยงาน/ชุมชน Health sector/ non Health sector (เข้าถึง เข้าใจ)	-ผ่านเกณฑ์ 2 ข้อ	-ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 2 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า 3 ข้อ	-ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 2 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า 3 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับยั่งยืน 1 ข้อ
องค์ประกอบที่ 2 Participation (ความ ร่วมมือ) สร้างความ ร่วมมือในการทำงานทุก กระบวนการ (บอกต่อ)	- ผ่านเกณฑ์ 2 ข้อ	-ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 2 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า 2 ข้อ	-ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 2 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า 2 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับยั่งยืน 1 ข้อ
องค์ประกอบที่ 3 Planning (การวางแผน) กำหนดแนวทางการ ดำเนินงานทั้งหมด (สื่อสาร ตัดสินใจ)	- ผ่านเกณฑ์ 6 ข้อ	-ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 6 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า 2 ข้อ	-ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 6 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า 2 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับยั่งยืน 1 ข้อ
องค์ประกอบที่ 4 Promotion (การ ส่งเสริม) สื่อสาร , ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (บอกต่อ)	- ผ่านเกณฑ์ 13 ข้อ	-ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 13 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า 11 ข้อ	-ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 13 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า 11 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับยั่งยืน 5 ข้อ
องค์ประกอบที่ 5 Public (สาธารณะ) สื่อสารให้ ประชาชนเกิดความรอบรู้ ด้านสุขภาพ (บอกต่อ)	- ผ่านเกณฑ์ 5 ข้อ	-ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 5 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า 2 ข้อ	-ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 5 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า 2 ข้อ -ผ่านเกณฑ์ระดับยั่งยืน 3 ข้อ

การประเมินตามมาตรฐานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ

ในการประเมินการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ ในแต่ละหัวข้อให้ทำเครื่องหมายลงในช่องผลการประเมิน ดังนี้

1. พิจารณาว่าในแต่ละรายการประเมิน มีรายการที่จะประเมิน หรือ **ไม่** ในกรณีที่ **ไม่มี** รายการประเมินให้ทำเครื่องหมาย “ - ”

2. ถ้ามีรายการที่จะประเมิน ให้พิจารณาตามเกณฑ์การประเมินว่ารายการที่ประเมินนั้น **ผ่าน** หรือ **ไม่ผ่าน** เกณฑ์การประเมิน แล้วทำเครื่องหมาย

ผ่าน = สภาพที่ได้มาตรฐาน ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ให้ได้ เครื่องหมาย “V”

ไม่ผ่าน = สภาพที่ต่ำกว่าเกณฑ์ จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขให้ได้ เครื่องหมาย “X”

3. วัดส่งเสริมสุขภาพที่ผ่านเกณฑ์ ให้ประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ ดังนี้

- วัดส่งเสริมสุขภาพที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน ให้ประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ ในระดับพื้นฐาน

- วัดส่งเสริมสุขภาพที่ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า ให้ประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ ในระดับก้าวหน้า

- วัดส่งเสริมสุขภาพที่ผ่านเกณฑ์ระดับยั่งยืน ให้ประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ ในระดับยั่งยืน

5. ผลการประเมิน

รายละเอียด	ผลการประเมินครั้งที่ 1	ผลการประเมินครั้งที่ 2
เกณฑ์การประเมิน	☐ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานระดับพื้นฐาน ☐ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานระดับก้าวหน้า ☐ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานระดับยั่งยืน	☐ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานระดับพื้นฐาน ☐ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานระดับก้าวหน้า ☐ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานระดับยั่งยืน
คำแนะนำของผู้ประเมิน	....	....
ชื่อผู้ประเมิน ตำแหน่ง หน่วยงาน วัน/เดือน/ปีที่ประเมิน	....	....

การนิเทศงาน/ติดตาม

1. ติดตาม ประเมินรับรองวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัสดุรอบรู้ด้านสุขภาพ ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน เพื่อความต่อเนื่อง โดยระดับจังหวัดดำเนินการตรวจประเมินผล ปีละ 1 ครั้ง
2. ติดตาม ประเมินรับรองวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัสดุรอบรู้ด้านสุขภาพ ที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน เพื่อให้ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า เพื่อความต่อเนื่อง โดยระดับจังหวัดดำเนินการตรวจประเมินผล ระยะเวลา 2 ปี / ครั้ง
3. ติดตาม ประเมินรับรองวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัสดุรอบรู้ด้านสุขภาพ ที่ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า เพื่อให้ผ่านเกณฑ์ระดับยังยืนเพื่อความต่อเนื่อง โดยระดับจังหวัด ดำเนินการตรวจประเมินผล ระยะเวลา 2 ปี / ครั้ง
4. ติดตาม ประเมินรับรองวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัสดุรอบรู้ด้านสุขภาพ ที่ผ่านเกณฑ์ระดับยังยืน เพื่อความต่อเนื่องโดยระดับจังหวัด ดำเนินการตรวจประเมินผล ระยะเวลา 2 ปี / ครั้ง
5. ติดตามประเมิน ระดับก้าวหน้าโดยศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 และสถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง/จังหวัด ปีละ 1 ครั้ง

การรายงาน

รายงานผลการดำเนินการ แจ้งรายชื่อวัดที่ผ่านเกณฑ์ประเมิน มา�ังสำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย ภายในเดือน กรกฎาคม 2566

การประเมินตามมาตรฐานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพ

เกณฑ์/ องค์ประกอบ	 มาตรฐานระดับพื้นฐาน	 มาตรฐานระดับก้าวหน้า	 มาตรฐานระดับยิ่งยืน
1. Partnership (เครือข่าย) การทำงานร่วมกับภาคเครือข่ายในชุมชน หน่วยงาน/ชุมชน Health sector/ Non-Health sector (เข้าถึง เข้าใจ)	<p>1. มีคณะกรรมการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุด้านสุขภาพ มาจากภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่</p> <p>2. มีการพัฒนาเครือข่ายภายในและภายนอกชุมชน ในการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุด้านสุขภาพ</p>	<p>1. ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน</p> <p>2. มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุด้านสุขภาพ</p> <p>3. มีการจัดทำแผนการพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุด้านสุขภาพ</p> <p>4. มีเครือข่ายพرهคิลานุป干嘛จากวัดอื่นๆ ในพื้นที่</p>	<p>1. ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน และระดับก้าวหน้า</p> <p>2. ประสานเครือข่ายพرهคิลานุป干嘛ขับเคลื่อน/ขยายผลวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุด้านสุขภาพให้เพิ่มจำนวนขึ้นในพื้นที่เดียวกัน/พื้นที่อื่นๆ</p>
2. Participation (ความร่วมมือ) สร้างความร่วมมือ ในการทำงานทุกกระบวนการ (บอกต่อ)	<p>1. มีการจัดทำฐานข้อมูลชุมชนรอบด้านและคืนข้อมูลชุมชน โดยศึกษาบริบทพื้นที่และสถานการณ์ปัญหาด้านสุขภาพ เพื่อแก้ไข ส่งเสริมและปลูกจิตสำนึก</p> <p>2. มีการดำเนินงานสร้างความตระหนัก ให้องค์ความรู้และปลูกจิตสำนึก ในด้านการสร้างเสริมสุขภาพ วิถีชีวิตรุ่มเรือง</p>	<p>1. ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน</p> <p>2. มีกลไกการขับเคลื่อน ประกอบด้วย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ มีการจัดทำแผนและดำเนินงานตามแผน มีการประชุมคณะกรรมการ มีรายงานผลการประชุม มีการรายงานผลการดำเนินงาน มีการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน มีการ</p> <p>3. มีโครงการ การดำเนินงานโดยนำข้อมูลด้านสุขภาพ มาใช้ในการจัดการสุขภาพและพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุด้านสุขภาพ</p>	<p>1. ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน และระดับก้าวหน้า</p> <p>2. มีการจัดกิจกรรมเรื่องสุขภาพทางปัญญา โดยใช้วัดเป็นพื้นที่ในการจัดกิจกรรม และมีคณะกรรมการ สามเณรและนักบวช เป็นผู้นำหลักในการขับเคลื่อนให้เกิดผลรูปธรรม เช่นการจัดทำข้อมูลธรรมาภิบาล การส่งเสริมสุขภาพเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ ทีวี เว็บไซต์ การเทคโนโลยี อบรมเยาวชน/กลุ่มต่างๆ จัดค่ายธรรมะเพื่อสุขภาพ</p>

เกณฑ์/ องค์ประกอบ	 มาตรฐานระดับพื้นฐาน	 มาตรฐานระดับก้าวหน้า	 มาตรฐานระดับยิ่งยืน
3. Planning (การวางแผน) กำหนดแนวทาง การดำเนินงาน ทั้งหมด (สื่อสาร ตัดสินใจ)	<p>1. มีนโยบายการดำเนินงาน วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ ด้านสุขภาพ</p> <p>2. มีการจัดทำแผนและ ดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ โดยทุกภาคส่วน มีส่วนร่วม</p> <p>3. มีการสื่อสารแผนการ ดำเนินงานให้สาธารณะน รับทราบ</p> <p>4. มีการรายงานผลการ ดำเนินงานให้สาธารณะน รับทราบ</p> <p>5. มีโครงการดำเนินงานที่ ตอบสนอง/สอดคล้องกับแผน</p> <p>6. มีการเก็บข้อมูลและ ประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนงาน/โครงการ</p>	<p>1. ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน</p> <p>2. มีการสนับสนุนจากภาค ส่วนท้องถิ่น/ชุมชน ในการ ดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน และโครงการ โดยชุมชนมี ส่วนร่วม</p> <p>3. มีแผนการดำเนินงาน กลไกการดำเนินงานและ ข้อเสนอในระดับอำเภอเพื่อ ต่อยอดงาน</p>	<p>1. ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน และระดับก้าวหน้า</p> <p>2. มีการระดมทุนในการ ดำเนินงาน/โครงการจาก ภาคส่วนทั้งภายในและ ภายนอกชุมชนในการดำเนิน กิจกรรมตามแผน</p>
4. Promotion (การส่งเสริม) สื่อสาร, ปรับเปลี่ยน พฤติกรรม (บวกต่อ)	<p>1. มีการจัดทำระบบข้อมูล สุขภาพประจำชุมชน สามเณร และนักบุญ รายวัด รายบุคคล</p> <p>2. มีการจัดทำฐานข้อมูล สุขภาพประจำชุมชน สามเณร และนักบุญ</p> <p>3. ส่งเสริมให้พระสงฆ์ สามเณรและนักบุญ เข้า อบรม ประชุม เรื่องการดูแล และเสริมสร้างสุขภาพ</p> <p>4. มีการจัดมุ่งให้ความรู้ เกี่ยวกับสุขภาพภายในวัด</p>	<p>1. ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน</p> <p>2. มีระบบการดูแลปัจจุบัน พยาบาลประจำชุมชน โดย พระสงฆ์ดูแลกันเอง</p> <p>3. มีระบบการประสานการ ส่งต่อ เมื่อเจ็บป่วยต้อง รักษาในสถานพยาบาล</p> <p>4. มีความรู้ตามหลัก โภชนาการ, ดูแลอนามัยช่อง ปากตนเอง เข้าและก่อนนอน ทุกวัน</p>	<p>1. ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน และระดับก้าวหน้า</p> <p>2. มีระบบการดูแลพระสงฆ์ที่ ติดเตียงหรืออาพาธ</p> <p>3. พระสงฆ์ สามเณรและ นักบุญ มีการประเมิน พฤติกรรมสุขภาพที่พึง ประสงค์</p> <p>4. มีการสร้าง /พัฒนาแกนนำ พระสงฆ์ สนับสนุนให้ พระสงฆ์ เข้าอบรมหลักสูตร พระคิลานปัจฉາก (พระ อาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพ ประจำวัด - อสว.)</p>

เกณฑ์/ องค์ประกอบ	 มาตรฐานระดับพื้นฐาน	 มาตรฐานระดับก้าวหน้า	 มาตรฐานระดับยิ่งยืน
	<p>5. มีการผลิตสื่อการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อเผยแพร่ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>6. มีองค์ความรู้ หรือ แสวงหาความรู้ ดูแลสุขภาพตนเอง การส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อมการป้องกันโรคและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p> <p>7. มีการให้ความรู้ ความเข้าใจในระบบบริการสุขภาพและชุดสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานในระบบหลักประกันสุขภาพ</p> <p>8. มีการสอดแทรก เรื่องการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมการป้องกันโรค และการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมในการเทคโนโลยีและบรรจุภัณฑ์ชุมชน</p> <p>9. จัดสิ่งแวดล้อมภายในวัดและกิจกรรมเหมาะสมกับเพศและวัย ให้อิสระต่อการดูแลรักษาสุขภาพ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p> <p>10. มีห้องน้ำ ห้องส้วม และอ่างล้างมือ มีจำนวนเพียงพอสะอาดและปลอดภัยจัดแยกชายหญิง ประสงฟุ้ง สามเณรและนักบวช มีข้อความหรือสัญลักษณ์ชัดเจน</p>	<p>5. ส่งเสริมการมีกิจกรรมทางกายหรือการบริหารกาย เช่นการภาชนะวัด การถูพื้นอย่างสม่ำเสมอ ด้วยอาการสำรวม พอดีในที่อันควร</p> <p>6. มีการตรวจคัดกรองภาวะสุขภาพเบื้องต้นร้อยละ 80 ของจำนวนประชากรและสามเณรในวัด</p> <p>7. มีการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทั้งทางกายและจิตใจในรายที่มีปัญหาสุขภาพให้มีสุขภาพดีและรายปกติให้รักษาสุขภาพได้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>8. โรงอาหาร และห้องครัว / ร้านอาหาร/แผงลอย ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหาร</p> <p>9. มีการแยกขยะเป็น 3 ประเภท คือมูลฝอยทั่วไป มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ และมูลฝอยอันตราย รวมทั้งมีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>10. มีการจัดการเหตุร้ายไม่มีกลิ่นเหม็น ควัน ฝุ่น ละออง เสียงดัง หรือสิ่งอื่นใดที่ส่งผลกระทบต่อผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง</p>	<p>5. สร้างการมีส่วนร่วมในชุมชนโดยรณรงค์ให้วัดเป็นพื้นที่ปลอดบุหรี่ 100% ไม่พบกันบุหรี่ ซองบุหรี่</p> <p>6. ชุมชนมีส่วนร่วมในการทำความสะอาดด้วยอย่างสม่ำเสมอ</p>

เกณฑ์/ องค์ประกอบ	 มาตรฐานระดับพื้นฐาน	 มาตรฐานระดับก้าวหน้า	 มาตรฐานระดับยิ่งยืน
	<p>11. มีภาคีรองรับขยะมูลฝอยที่ถูกหลักสุขागิบาลทำด้วยวัสดุแข็งแรง ทำความสะอาดได้ง่าย ไม่ร้าวซึม มีฝาปิดมิดชิด</p> <p>12. จัดการน้ำเสียอย่างถูกสุขागิบาล โดยมีร่างหรือท่อระบายน้ำรอบบริเวณไม่อุดตัน</p> <p>13. มีการจัดการความรู้ เพื่อค้นหาและยกกระดับเป็นนวัตกรรม</p>	<p>11. สนับสนุนให้มีelan กีฬาและกิจกรรมการออกกำลังกายในวัดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ</p> <p>12. มีการสร้าง/พัฒนาพะสงໜ້າ สามเณร และนักบวช เพื่อเป็นบุคคลต้นแบบ</p>	
5. Public (สาธารณะ) สื่อสารให้ประชาชน เกิดความรอบรู้ด้าน ^{สุขภาพ} (บอกต่อ)	<p>1. เป็นแหล่งศึกษาทำความรู้แหล่งดูงาน เช่น พิพิธภัณฑ์บันทึก/ใบลาน เอกสารนิทรรศการ</p> <p>2. สืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญา เช่น งานสงกรานต์ ลอยกระทง เข้าพรรษา การจักสานหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นต้น</p> <p>3. สนับสนุนให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการใช้พื้นที่วัดจัดอบรมประชุม สัมมนา เข้าค่าย</p> <p>4. จัดกิจกรรมเข้าค่ายหรือโครงการอบรมด้านส่งเสริมสุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อม และพัฒนาจิตใจให้แก่กลุ่มหรือชุมชนได้</p> <p>5. มีเอกสารความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อม คุณธรรม สมุนไพร ภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>	<p>1. ผ่านเกณฑ์ ระดับพื้นฐาน</p> <p>2. มีกิจกรรมส่งเสริมด้านสุขภาพ โดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน เช่นการแพทย์แผนไทย เป็นต้น</p> <p>3. จัดหลักสูตรการศึกษาธรรมะกับการส่งเสริมสุขภาวะ เช่น เข้าค่ายคุณธรรม สอนธรรมะวันอาทิตย์ บวชสามเณรภาคฤดูร้อน บวชชีพระหมณ์ สอนธรรมะในโรงเรียน เป็นต้น</p>	<p>1. ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน และระดับก้าวหน้า</p> <p>2. มีการจัดสวนสมุนไพรสาธิต</p> <p>3. ส่งเสริมการใช้สมุนไพรในวัดและชุมชน</p> <p>4. มีช่องทางการสื่อสารองค์ความรู้ด้านสุขภาพผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ</p>

แบบฟอร์มรายงาน

ประวัติและผลงาน
วัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่.....
ประจำปี 2566

ชื่อวัด ..... รหัสวัด.....

ชื่อเจ้าอาวาส .....

เลขที่บัตรประชาชน .....

อายุ ..... ปี เกิดวันที่ .....

การศึกษา .....

ที่อยู่ .....

เบอร์โทรศัพท์ .....

E – mail : ..... Line : .....

เป็นวัดส่งเสริมสุขภาพระดับ พื้นฐาน ก้าวหน้า ยิ่งยืน

ผลงานเด่น

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ภาพถ่ายวัดและบริเวณ

ผลสำเร็จที่ภาคภูมิใจ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ภาพกิจกรรม

* จัดส่งในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ ทางอีเมล์ anamai.temple@gmail.com

จัดส่งศูนย์อนามัย เขต 1 ชุด และสำนักอนามัยผู้สูงอายุ 1 ชุด

แบบสรุปผลวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัตถุประสงค์ด้านสุขภาพที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
ประจำปี 2566

จังหวัด ..... ศูนย์อนามัยที่ .....

*****

ลำดับ	ชื่อวัด/ตำบล/อำเภอ	ผลการประเมินผ่านเกณฑ์			ไม่ผ่าน	หมายเหตุ
		ขั้นพื้นฐาน	ขั้นก้าวหน้า	ขั้นยึดยั่งยืน		

ลงชื่อผู้รับรองผลการประเมิน ลงชื่อ .....
(.....)
ตำแหน่ง .....

หมายเหตุ

- ผ่านเกณฑ์ขั้นพื้นฐาน คือ ผ่านตามเกณฑ์พื้นฐานครบถ้วนทุกข้อ
- ผ่านเกณฑ์ขั้นก้าวหน้า คือ ผ่านตามเกณฑ์พื้นฐานและก้าวหน้าครบถ้วนทุกข้อ
- ผ่านเกณฑ์ขั้นยึดยั่งยืน คือ ผ่านตามเกณฑ์พื้นฐาน ก้าวหน้า และยึดยั่งยืนครบถ้วนทุกข้อ
- มีหลักฐานการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

ส่งสำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย ภายในเดือน +กรกฎาคม 2566

แบบสรุปผลการประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัสดุรอบรู้ด้านสุขภาพ

ประจำปี 2566

ศูนย์อนามัยที่ .....*

*****

ที่	จังหวัด	ชื่อวัด/ที่อยู่	ชื่อเจ้าอาวาส	ชื่อ/เบอร์โทรศัพท์ ผู้ประสานงาน
1				
2				

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

ผู้รายงาน

ส่งสำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย ภายในเดือน กรกฎาคม 2566